

การศึกษากิจกรรมดนตรีที่ส่งผลต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกระดับชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

A Study of Music Activities Affecting Social Skills Development
of Autistic Children Grad 2 at Ramkhamhaeng University
Demonstration (Elementary Level)

กิตติศักดิ์ เสียงดี^{1*} และนัฐิกา สุนทรธนผล²

^{1,2}คณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

Kittisak Siengdee^{1*} and Nuttika Soontorntanaphol²

E-mail: Januaryti@msn.com¹, nuttikas@g.swu.ac.th²

^{1,2}Faculty of Fine Arts Srinakharinwirot University, Thailand

*Corresponding author

Received: April 29, 2020 / Revised: August 10, 2020 / Accepted: August 11, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรี ใช้แผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดลองก่อนและหลัง (one group pretest-posttest design) เป็นรูปแบบการวิจัยแผนการทดลอง โดยใช้สถิติ t test for dependent sample เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ เด็กออทิสติก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่มีความบกพร่องทางด้านทักษะทางสังคม เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติก จำนวน 12 กิจกรรม และแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการสื่อสารกับผู้อื่น และด้านการทำงานร่วมกับคนอื่น

คำสำคัญ: เด็กออทิสติก; ทักษะทางสังคม; กิจกรรมดนตรี

ผลการวิจัยการใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรี ทั้ง 3 ด้าน พบว่า

1. ทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง มีสถิติทดสอบ $t = 8.55$ และค่า $P \text{ value} = .001 < .05$ แสดงว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง มีค่า Min = 10 ค่า Max = 17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.27 สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีมีค่า Min = 4 ค่า Max = 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น มีสถิติทดสอบ $t = 14.61$ และค่า $P \text{ value} = .000 < .05$ แสดงว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง มีค่า Min = 11 ค่า Max = 17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.44 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.22 สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีมีค่า Min = 4 ค่า Max = 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีสถิติทดสอบ $t = 5.01$ และค่า $P \text{ value} = .007 < .05$ แสดงว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง มีค่า Min = 9 ค่า Max = 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.22 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.45 สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีมีค่า Min = 1 ค่า Max = 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of this research study are to study the social skills of the Grade 2 autistic children of the Special Children's Education Center of Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level) who were mainly taught in the music activities. This study is an experimental research study. The t test for dependent samples was used in order to compare the social skills of the autistic children before and after being taught in the music activities. The samples were five Grade 2 autistic children of the school who were selected with the purposive sampling method. The research instruments are the musical activities plans for children and the social skills evaluation form for autistic children in the three terms including self-control, communication and cooperation.

The findings of the use of music activities affect the social skills of autistic children. The researcher has analyzed the data from the achievements of the children before and after being taught by music activities in 3 aspects, it was found that

1. Social skills in self-control has t test statistics of $t = 8.55$ and P value = .001 < .05 indicating that autistic children taught by music activities have been affected in terms of self-control in social skills. The results show the Min = 10, Max = 17, mean ($\bar{X}$) = 1.42, and standard deviation (SD) = 0.27 which are higher than before they were taught by music activities which shows the results of Min = 4, Max = 7, mean ($\bar{X}$) = 0.78, and Standard deviation (SD) = 0.24 with statistical significance at the level of .05

2. Social skills in communication with others has t test statistics of 14.61 and P value = .000 < .05 indicating that autistic children taught by using music activities have been affected in terms of social skills in self-control. The results are Min = 11, Max = 17, mean ($\bar{X}$) = 1.44, and standard deviation (SD) = 0.22 which are higher than before being taught by music activities which has the results of Min = 4, Max = 9, mean ($\bar{X}$) = 0.64 and standard deviation (SD) = 0.19 with statistical significance at the level of .05

3. Social skills of working with others has t test statistics of 5.01 and P value = .007 < .05 indicating that autistic children taught by music activities have been affected in terms of social skills in self-control. The results are Min = 9, Max = 15, mean ($\bar{X}$) = 1.22 and standard deviation (SD) = 0.45 higher than before being taught by music activities which has the results of Min = 1, Max = 12, mean ($\bar{X}$) = 0.64 and standard deviation (SD) = 0.24 with statistical significance at the level of .05

Keywords: Autistic Children; Social Skills; Music Activities

บทนำ

เด็กดี เด็กเก่ง เด็กมีสุข นั้นเป็นลักษณะของเด็กไทยที่ชาติต้องการเมื่อเติบโตเป็นเยาวชนไทย คนไทยก็จะเติบโตด้วยความเป็นคนเก่งคิด เก่งงาน เก่งเรียน อันเป็นกำลังของชาติ (พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และ เพียว ยินดีสุข, 2558, หน้า 1) การให้การศึกษานับเป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและพัฒนาประเทศชาติได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวไว้ว่า การศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมการสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จ และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ (สุภาพพร ชัมเจริญ, 2545, หน้า 8)

เด็กออทิสติก (autistic) หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการ มีความล่าช้าทางพัฒนาการ ด้านสังคม การสื่อความหมาย ภาษาและจินตนาการ มีพฤติกรรมเป็นแบบเฉพาะที่ไม่พึงประสงค์อย่างชัดเจน เนื่องจากสมองบางส่วนทำงานผิดปกติ เด็กเหล่านี้ทำให้มีปัญหาในการใช้ความคิด สติปัญญา การรับรู้ ซึ่งมีผลให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้ มีปัญหาในการสื่อสารอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการคบเพื่อน จัดเป็นภาวะที่ต้องการความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน (วรานิชรุท พิษิตยศวีวัฒน์, 2555, หน้า 1) ภาวะออทิสติกไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ การรักษาส่วนใหญ่จึงใช้วิธีการกระตุ้นพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา และการปรับพฤติกรรม โดยการใช้ดนตรีบำบัด ศิลปะบำบัด อรรถบำบัด เป็นต้น เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้อื่น การแยกตัวออกจากกลุ่ม ไม่มีสมาธิ จัดจ้องต่อกิจกรรมที่กำลังกระทำและสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแสดงความรัก การกล่าวขอบคุณและขอโทษได้ เป็นต้น (Richard, 2005, pp. 5-9)

การแก้ไขหรือการพัฒนาเด็กออทิสติกนั้น มีวิธีการหลากหลายที่นำมาใช้ เช่น การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพราะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่ได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าในการรับรู้ โดยอาศัยประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม จนเกิดความเข้าใจทำให้เกิดความคิดจินตนาการ ร่วมไปถึงการแสดงออกด้วยการถ่ายทอดผลงาน แสดงความรู้สึกต่าง ๆ ที่ตนเองได้เรียนรู้ ซึ่งแสดงออกทั้งความคิด ความรู้สึก อารมณ์ และทำให้เกิดการพัฒนาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในตนเองขึ้น พร้อมทั้งมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (ศรีแพ จันทราภิรมย์, 2550) อีกทั้งกิจกรรมที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ในกลุ่มผู้ปกครองของเด็กออทิสติก คือ การทำกิจกรรมดนตรีบำบัด เพราะกิจกรรมดนตรีเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้แสดงออกทางท่าทาง การเคลื่อนไหว การร้อง และการเล่นเครื่องดนตรี ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือกิจกรรมเดี่ยว ดนตรีจึงมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ สติปัญญา และสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้น ดนตรีจึงมีความสำคัญต่อเด็กในทุกด้าน ในการนำกิจกรรมดนตรีมาพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก โดยรูปแบบจะเป็นการจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม ซึ่งในการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มนั้น นอกจากเด็กจะได้รับความรู้ทางดนตรีแล้ว เด็กยังได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด ยังแสดงอารมณ์ความรู้สึก จินตนาการของตนเองได้ รู้จัก การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีและความเข้าใจระหว่างเพื่อน ๆ ด้วย ผ่านการทำกิจกรรมดนตรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาผลของการใช้กิจกรรมดนตรี เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการ มีความล่าช้าทางพัฒนาการด้านสังคม การสื่อความหมาย ภาษา และจินตนาการ มีพฤติกรรมเป็นแบบเฉพาะที่ไม่พึงประสงค์ มีปัญหาในการสื่อสาร รวมไปถึงการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม โดยการใช้ดนตรีบำบัด ศิลปะบำบัด อรรถบำบัด เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมดนตรี

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การใช้กิจกรรมดนตรีมีผลต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ
2. ทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นเด็กออทิสติก ระดับชั้นประถมศึกษา โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 25 คน มีอายุระหว่าง 5-12 ปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กออทิสติก อายุ 7 ปี เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 5 คน ซึ่งได้รับการรายงานจากครูการศึกษาพิเศษที่ดูแลนักเรียนกลุ่มนี้ มีความบกพร่องทางด้านทักษะทางสังคม ที่มีความบกพร่องทางด้านทักษะทางสังคมโดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

ตัวแปรที่ใช้ศึกษาวิจัยในครั้งนี้

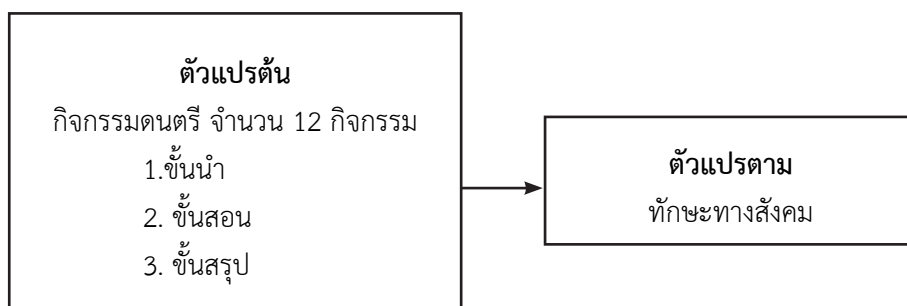
1. ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมดนตรี
2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะทางสังคม

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาพิเศษจะได้รูปแบบกิจกรรมดนตรีเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก
2. ได้แนวทางสำหรับครูและผู้ปกครองในการนำกิจกรรมดนตรีไปใช้พัฒนาทักษะด้านอื่น เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ไม่มีสมาธิจดจ่อต่อกิจกรรม เป็นต้น

กรอบแนวคิดงานวิจัย

จากการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมดนตรีในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 กิจกรรม โดยมีขั้นตอนการทำกิจกรรม แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป และนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลของทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับผู้อื่น และทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น สำหรับเด็กออทิสติก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) โดยใช้แผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดลองก่อนและหลัง (one group pretest-posttest design)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. เครื่องมือทดลอง เป็นแผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติก 12 กิจกรรม
2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัดทักษะทางสังคม

การหาคุณภาพเครื่องมือของงานวิจัย

1. เครื่องมือทดลอง แผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติก
 - 1.1 ศึกษาหลักการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและกำหนดขอบเขตเนื้อหาสำหรับแผนการจัดกิจกรรมดนตรี ดังนี้

1.1.1 กำหนดขอบเขตของเนื้อหาการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติก ซึ่งเป็นกิจกรรมดนตรีที่ประกอบไปด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการฟังเพลง กิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมการสร้างสรรค์ กิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรี และกิจกรรมการอ่านโน้ตดนตรี เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการควบคุมตนเอง ทักษะด้านการสื่อสารกับผู้อื่น และทักษะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมไปถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนกับหลังเรียน กิจกรรมดนตรีเพื่อแสดงประสิทธิผลของกิจกรรมดนตรีกับเด็กออทิสติก

1.1.2 การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก โดยกำหนดให้สอดคล้องกับเนื้อหาของการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติก และสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก

1.2 ดำเนินการสร้างแผนกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติกตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมกลุ่ม แบ่งเป็น 12 กิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมการร้องเพลง สวิสตี 2) กิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรีเบลล์ 3) กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลง 4) กิจกรรมการร้องเพลงแมงมุม 5) กิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรีเบลล์เพลงแมงมุม 6) กิจกรรมสีสันท่านอง 7) กิจกรรม Jumping Beat 8) กิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรีเพลง Twinkle Twinkle Little Star 9) กิจกรรมสร้างสรรค์ จังหวะ 10) กิจกรรมการร้องเพลงรักซึ่งกันและกัน 11) กิจกรรมโน้ตเพลงสัญญาณมือ 12) กิจกรรมสร้างสรรค์ บทเพลง

1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติกที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี จำนวน 3 คน และการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้/เนื้อหา/กิจกรรม/สื่อการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้เพิ่มขนาดตัวอักษรที่ใช้ในแบบทดสอบของนักเรียน เนื่องจากตัวอักษร มีขนาดเล็กไปสำหรับผู้เรียน และมีการแนะนำให้เปลี่ยนบทเพลงจากเพลง London Bridge เป็นเพลง Twinkle Twinkle Little Star โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษให้ความเห็นว่า เพลง Twinkle Twinkle Little Star เป็นบทเพลงที่มีทำนองไม่ซับซ้อน และเป็นเพลงที่ผู้เรียนคุ้นเคยกับทำนองเป็นอย่างดี เพราะทางโครงการการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษได้มีการเปิดเพลงนี้ให้กับเด็กฟังอยู่หลายครั้ง

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติก ที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแก้ไขตรวจและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (try out) ใช้กับเด็กออทิสติกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ผลประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (E1/E2 Efficiency index หรือ 80/80 Efficiency Index) 81.60/83.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัดทักษะทางสังคม

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะทางสังคม

2.3 เขียนนิยามปฏิบัติการของทักษะทางสังคมโดยเขียนนิยามตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด พร้อมทั้งกำหนดแผนการเขียนข้อคำถาม

2.4 เขียนข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการ และแผนการเขียนข้อคำถามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งลักษณะข้อสอบที่สร้างเป็นสถานการณ์สมมติ ซึ่งเป็นเรื่องราวสั้น ๆ ที่ประสบในชีวิตประจำวัน นำไปทำเป็นแบบสำรวจพฤติกรรมเพื่อหาคำตอบโดยให้นักเรียนตอบตามพฤติกรรมของตนที่จะกระทำเมื่อประสบกับสถานการณ์นั้น ๆ แล้วนำคำตอบไปวิเคราะห์เพื่อประเมินทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก

2.5 นำแบบวัดทักษะทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบวัดทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ 3 คน ด้านการวัดการประเมิน จำนวน 2 คน ประเมินความเที่ยงตรงของข้อคำถามในแบบวัดทักษะทางสังคม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruency) ของผลประเมินข้อคำถามเป็นรายข้อ และใช้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ที่ 0.6-1.0 เป็นข้อคำถามในแบบวัดทักษะทางสังคม

2.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะทางสังคมที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแก้ไขตรวจสอบและปรับปรุงแล้วไปทดลอง (try out) ใช้กับเด็กออทิสติกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำผลที่ได้จากการตอบแบบทดสอบวัดทักษะทางสังคมมาวิเคราะห์เป็นรายข้อโดยการวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบวัดทักษะทางสังคม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (cronbach's alpha-coefficient) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.2-0.8 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบวัดทักษะ ค่าอำนาจจำแนก 0.20 ขึ้นไป และคัดเลือกแบบวัดทักษะทางสังคมไว้ด้านละ 10 ข้อ 3 ด้านรวมเป็นทั้งหมด 30 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งหมด 0.83

2.7 ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและจัดเตรียมแบบทดสอบวัดทักษะทางสังคมฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สถานที่ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการทำวิจัยจากโครงการศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) และทำหนังสือขอความยินยอมจากผู้ปกครอง

2. ผู้วิจัยวัดทักษะทางสังคมด้วยแบบวัดทักษะทางสังคม (pretest)

3. ผู้วิจัยนำกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติกที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มาจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ (2 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 50 นาที) โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดการจัดกิจกรรมดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยเตรียมเนื้อหาและสื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับกิจกรรมดนตรี

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมดนตรีโดยเริ่มจากขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน และดึงความสนใจของผู้เรียนเข้าสู่การทำกิจกรรมดนตรีในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยนำผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมดนตรีตามเนื้อหาและจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรมดนตรี รวมไปถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ระหว่างทำกิจกรรมดนตรี

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยสรุปกิจกรรมท้ายชั่วโมง และให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังจบกิจกรรมดนตรี เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หลังทำกิจกรรมดนตรี

5. ผู้วิจัยวัดทักษะทางสังคมหลังจากที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีด้วยแบบวัดทักษะทางสังคม (posttest)

6. ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ทั้ง 3 ด้าน ทั้งก่อนเรียน และหลังเรียน มาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลของการวิจัย

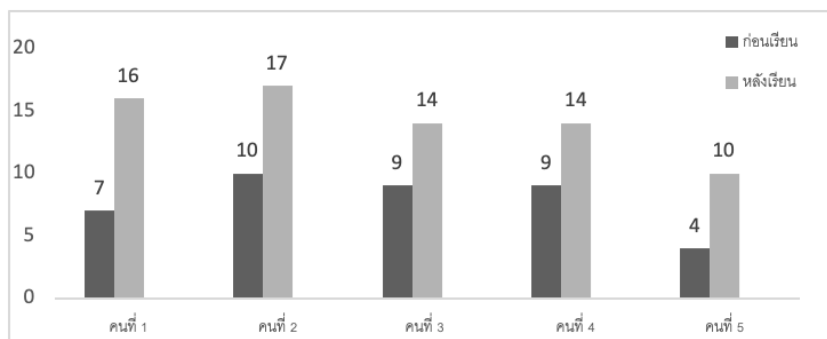
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกก่อนและหลังทำกิจกรรมดนตรี โดยใช้ t test dependent sample

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการใช้กิจกรรมดนตรี ที่ส่งผลต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย โดยผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับเด็กออทิสติกที่มีปัญหาทักษะทางสังคมซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น และทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น แล้วดำเนินการศึกษาในลักษณะการเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน จากการที่เด็กออทิสติกได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรี โดยนำเสนอเป็นคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี ทั้ง 3 ด้าน และผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี ทั้ง 3 ด้าน ตามลำดับดังนี้

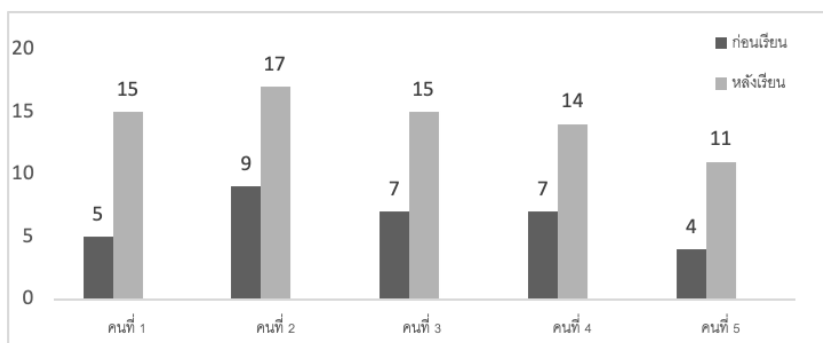
1. การแสดงผลคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกด้านการควบคุมตนเอง ก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพ 1 แผนภูมิคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกด้านการควบคุมตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี

จากภาพ 1 พบว่า เด็กออทิสติกมีคะแนนผลสัมฤทธิ์แบบวัดทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง หลังทำกิจกรรมดนตรีสูงขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรมดนตรี โดยคนที่ 1 มีคะแนนก่อนเรียน 7 คะแนน หลังเรียน 16 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนก่อนเรียน 10 คะแนน หลังเรียน 17 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียน 9 คะแนน หลังเรียน 14 คะแนน คนที่ 4 มีคะแนนก่อนเรียน 9 คะแนน หลังเรียน 14 คะแนน และคนที่ 5 มีคะแนนก่อนเรียน 4 คะแนน หลังเรียน 10 คะแนน

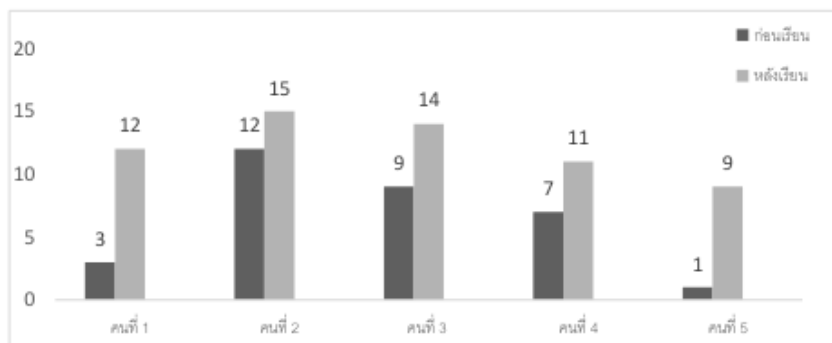
2. การแสดงผลคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น ก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรีของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพ 2 แผนภูมิคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่นก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี

จากภาพ 2 พบว่า เด็กออทิสติกมีคะแนนผลสัมฤทธิ์แบบวัดทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่นหลังทำกิจกรรมดนตรีสูงขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรมดนตรี โดย คนที่ 1 มีคะแนนก่อนเรียน 5 คะแนน หลังเรียน 15 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนก่อนเรียน 9 คะแนน หลังเรียน 17 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียน 7 คะแนน หลังเรียน 15 คะแนน คนที่ 4 มีคะแนนก่อนเรียน 7 คะแนน หลังเรียน 14 คะแนน และคนที่ 5 มีคะแนนก่อนเรียน 4 คะแนน หลังเรียน 11 คะแนน

3. การแสดงผลคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ก่อนเรียน และหลังเรียนกิจกรรมดนตรี ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพ 3 แผนภูมิคะแนนแบบวัดทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี

จากภาพ 3 พบว่า เด็กออทิสติกมีคะแนนผลสัมฤทธิ์แบบวัดทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นหลังทำกิจกรรมดนตรีสูงขึ้นกว่าก่อนทำกิจกรรมดนตรี โดย คนที่ 1 มีคะแนนก่อนเรียน 3 คะแนน หลังเรียน 12 คะแนน คนที่ 2 มีคะแนนก่อนเรียน 12 คะแนน หลังเรียน 15 คะแนน คนที่ 3 มีคะแนนก่อนเรียน 9 คะแนน หลังเรียน 14 คะแนน คนที่ 4 มีคะแนนก่อนเรียน 7 คะแนน หลังเรียน 11 คะแนน และคนที่ 5 มีคะแนนก่อนเรียน 1 คะแนน หลังเรียน 9 คะแนน

4. การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า t test for dependent sample ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1

เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดลอง	<i>n</i>	Min	max		<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> value
ก่อนเรียน	5	4	7	0.78	0.24	8.55*	4	.001
หลังเรียน	5	10	17	1.42	0.27			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน มีสถิติทดสอบ $t = 8.55$ และค่า $P \text{ value} = .001 < .05$ แสดงว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเอง มีค่า Min = 10 ค่า Max = 17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.27 สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีมีค่า Min = 4 ค่า Max = 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.78 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กออทิสติกมีทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรี สอดคล้องกับสมมุติฐานในงานวิจัยที่กำหนด

5. การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า $t \text{ test for dependent sample}$ ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2

เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดลอง	<i>n</i>	Min	max		<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> value
ก่อนเรียน	5	4	9	0.64	0.19	14.61*	4	.000
หลังเรียน	5	11	17	1.44	0.22			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่นของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน มีสถิติทดสอบ $t = 14.61$ และค่า $P \text{ value} = .000 < .05$ แสดงว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองมีค่า Min = 11 ค่า Max = 17 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.44 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.22 สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีมีค่า Min = 4 ค่า Max = 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กออทิสติกมีทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรี สอดคล้องกับสมมุติฐานในงานวิจัยที่กำหนด

6. การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอน โดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่า t test for dependent sample ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3

เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอน โดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดลอง	<i>n</i>	Min	max		<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>p</i> value
ก่อนเรียน	5	1	12	0.64	0.24	5.01*	4	.007
หลังเรียน	5	9	15	1.22	0.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทักษะทางสังคมด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีก่อนเรียนและหลังเรียน มีสถิติทดสอบ $t = 5.01$ และค่า P value = .007 < .05 แสดงว่า เด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีส่งผลต่อทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองมีค่า Min = 9 ค่า Max = 15 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 1.22 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.45 สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีมีค่า Min = 1 ค่า Max = 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 0.64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 0.24 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เด็กออทิสติกมีทักษะทางสังคมด้านการควบคุมตนเองดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรี สอดคล้องกับสมมุติฐานในงานวิจัยที่กำหนด

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาประสิทธิภาพผลทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมดนตรีพบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทักษะทางสังคมหลังได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรี สูงขึ้นกว่าก่อนการได้รับการสอนด้วยกิจกรรมดนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมตนเอง ด้านการสื่อสารกับบุคคลอื่น และด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น อาจกล่าวได้ว่า แผนการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุด อีกทั้งเป็นการจัดกิจกรรมดนตรีรูปแบบกลุ่ม ซึ่งทำให้เด็กออทิสติกได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นมากขึ้น รู้จักการปรับตัว ฝึกการทำตามกฎกติกาที่กำหนด รู้จักการรอคอย และฝึกการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นกิจกรรมดนตรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นกิจกรรมดนตรีที่ช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกให้ดีขึ้น โดยที่เด็กออทิสติกแสดงพฤติกรรมทางสังคมหลังเรียนกิจกรรมดนตรีได้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของกิจกรรมดนตรีที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กออทิสติกสอดคล้องกับพัฒนาการทักษะ

ทางสังคมที่ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุจิพัชญ์ อภิพัฒน์กิตติกุล (2556) ที่กล่าวถึงผลการศึกษา กิจกรรมดนตรีที่มีต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก ระดับปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัย พบว่า เด็กออทิสติกระดับ ปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมดนตรีมีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคมสูงขึ้นทุกด้าน และประโยชน์ของกิจกรรม ดนตรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นอกจากได้รับความรู้แล้วยังสร้างความสนุกสนานระหว่างการทำกิจกรรมดนตรี ซึ่งจะ ทำให้เด็กออทิสติกรู้สึกผ่อนคลาย และได้แสดงอารมณ์ความรู้สึกของตนเองออกมาผ่านการทำกิจกรรมดนตรี สร้างความมั่นใจ รู้จักการเข้าสังคม และเกิดปฏิสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนระหว่างการทำกิจกรรมดนตรี รวมไปถึง การเป็นที่ยอมรับของเพื่อนที่ทำกิจกรรมดนตรีร่วมกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ แพง ชินพงศ์ (2556) กล่าวถึงการใช้กิจกรรมดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม กิจกรรมดนตรีแบบกลุ่ม เช่น การร้องเพลง เต้นระบำ รำละคร หรือเล่นดนตรีกับเพื่อน ๆ ในวัยเดียวกัน การผลักดันกันเป็นผู้นำ และผู้ตาม ช่วยให้เด็กเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่นและรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น รวมทั้งช่วยพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองและพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กไปในตัวด้วย ในส่วนของการกำหนดเนื้อหาการจัดกิจกรรมดนตรีนั้น ผู้วิจัยได้ยึดหลักการจัดกิจกรรมดนตรีในระดับประถมศึกษา ศึกษาตามแนวทางของ ญรุธ สุธจิตต์ (2561) กล่าวว่า กิจกรรมการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษาจัดได้ว่าเป็นช่วงเวลาของการวางพื้นฐานโดยแท้ ถ้าผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ดนตรีได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามพัฒนา การการเรียนรู้ ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของสาระดนตรีได้อย่างถ่องแท้ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเรียน ดนตรีขั้นสูงต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาของการจัดกิจกรรมดนตรีที่ใช้สอนเด็กออทิสติก โดยกำหนดให้เด็กออทิสติกได้เรียนเนื้อหาสาระทางดนตรีได้อย่างครบถ้วน เน้นทักษะทางดนตรี 6 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการร้อง ทักษะการปฏิบัติ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการอ่านโน้ตเพลง ทักษะ การเคลื่อนไหว แล้วนำมาเป็นสร้างกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็ก ออทิสติกทั้งหมด 12 กิจกรรม คือ กิจกรรม การร้องเพลงสวัสดี กิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรีเบลล์เพลงสวัสดี กิจกรรมการเคลื่อนไหวประกอบเพลง กิจกรรมการร้องเพลงแมงมุม กิจกรรมการปฏิบัติเครื่องดนตรีเบลล์เพลงแมงมุม กิจกรรมสีส้นแห่งทำนอง กิจกรรม Jumping Beat กิจกรรมปฏิบัติเครื่องดนตรีเบลล์เพลง Twinkle Little Star กิจกรรมสร้างสรรค์ จังหวะ กิจกรรมการร้องเพลงเราจรัก กิจกรรมโน้ตเพลงสัญญาณมือ และกิจกรรมสร้างสรรค์บทเพลง โดย ทั้ง 12 กิจกรรมดนตรีนั้น เป็นกิจกรรมที่ไม่ยากเกินความสามารถของเด็กออทิสติกที่จะเรียนรู้ และสามารถ ปฏิบัติตามได้ ส่งผลให้เด็กออทิสติกสามารถเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี และมีความเข้าใจในเนื้อหาของการ จัดกิจกรรมดนตรีที่เรียนได้ดี ซึ่งวัดได้จากผลสัมฤทธิ์ของคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนกิจกรรมดนตรี ของเด็กออทิสติก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเกิน 50% ของคะแนนเต็มในแต่ละกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัย ค้นพบว่า เด็กออทิสติกมีความสามารถในการเรียนรู้ดนตรีและสามารถพัฒนาทักษะทางดนตรีได้เทียบเท่ากับ เด็กปกติในวัยเดียวกัน

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมดนตรีที่ส่งผลต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ก่อนการใช้กิจกรรมดนตรี ควรศึกษาแผนการจัดกิจกรรมดนตรีให้เข้าใจก่อน เพื่อให้การสอนดนตรีมีประสิทธิภาพ
2. จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้สอนอาจมีการปรับรูปแบบและกิจกรรมการเรียนการสอนตามความเหมาะสมได้ แต่ให้คงไว้ตามเนื้อหาต่าง ๆ ในแผนการจัดกิจกรรมดนตรี
3. ในการทำกิจกรรม ผู้สอนควรเตรียมอุปกรณ์เครื่องดนตรีต่าง ๆ หรือสื่อการสอนที่ใช้ทำในแต่ละกิจกรรมดนตรีให้เพียงพอจนนำไปใช้สอนทุกครั้ง เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่น และอีกทั้งยังเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียนด้วย
4. ระหว่างทำกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรใช้น้ำเสียงที่นุ่มนวล ไม่ใช้เสียงดัง และไม่ใช้น้ำเสียงที่แข็งกร้าวกับผู้เรียน รวมไปถึงการกระตุ้นผู้เรียนให้มองใบหน้าเวลาสนทนากับผู้สอนหรือเพื่อนในชั้นเรียน และมีการเสริมแรงทางบวกให้กับผู้เรียน อีกทั้งให้ความสนใจและสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนทุกคนพร้อมกับการกระตุ้นผู้เรียนให้ร่วมทำกิจกรรมทุกคน
5. ต้องประเมินผู้เรียน แจ้งผลการปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้งให้ผู้เรียนทราบ และให้คำแนะนำในการพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำกิจกรรมดนตรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไว้ใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในกลุ่มอื่น ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และปรับปรุงพัฒนาต่อไป
2. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กปกติที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเข้าสังคม

เอกสารอ้างอิง

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2561). *ดนตรีศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แพง ชินพงศ์. (2556). *ดนตรีเพิ่มพลังสมอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แอปปีแฟมมีลี.

รุจิพัชญ์ อภิพัฒน์กิตติกุล. (2556). *ผลจากกิจกรรมดนตรีที่ส่งผลต่อทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติก*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วรานิษฐ์ พิษิตยศวิน. (2555). *ประสิทธิผลของกิจกรรมดนตรีบำบัดต่อพัฒนาการทางสื่อความหมายและปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนออทิสติก*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ศรีแพ จันทราภิรมย์. (2550). *ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

สุขพัชรา ชิมเจริญ. (2545). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประสานมิตร.

Richard, G. J. (2005). *The source for treatment methodologies in autism*. East Moline, IL: Lingui System.